

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Запорізький національний технічний університет

Кафедра спеціальної освіти та реабілітології

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання та захисту дипломних робіт

для студентів другого (магістерського) рівня навчання
освітньо-професійної програми «Корекційна освіта»
спеціальності 016 – Спеціальна освіта
галузі знань 01 – Освіта

Запоріжжя – 2016 р.

Методичні вказівки до виконання та захисту дипломних робіт для студентів другого (магістерського) рівня навчання освітньо-професійної програми «Корекційна освіта» спеціальності 016 – Спеціальна освіта галузі знань 01 – Освіта / Укл.: І.В. Пущина, І.М. Бабій, А.А. Івахненко – Запоріжжя: ЗНТУ, 2016. – 42 с.

Укладачі: І.В. Пущина, доцент, к. пед. н., І.М. Бабій, доцент, к. пед. н., А.А. Івахненко, доцент, к. пед. н.

Рецензент: С.М. Лупінович, завідувач кафедри реабілітаційної педагогіки та здорового способу життя КЗ «Запорізький інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, к. пед. н., доцент

Відповідальний за випуск: В.В. Клапчук, д. мед. н., професор

Затверджено на засіданні кафедри спеціальної освіти та реабілітології
Протокол № 1 від «28» серпня 2016 р.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Затвердження тем дипломних робіт.....	5
3. Керівництво та консультування виконання дипломної роботи.....	9
4. Вимоги до виконання дипломної роботи.....	10
5. Загальні рекомендації щодо змісту основних розділів дипломної роботи.....	11
6. Вимоги до оформлення дипломних робіт.....	16
6.1. Основна частина.....	14
6.2. Нумерація.....	15
6.3. Ілюстрації.....	16
6.4. Таблиці.....	17
6.5. Посилання.....	19
6.6. Формули.....	19
6.7. Список використаних джерел.....	20
6.8. Додатки.....	21
7. Попередній захист роботи.....	25
8. Захист дипломної роботи.....	26
9. Забезпечення наукової доброчесності виконавців дипломних робіт та встановлення фактів плагіату.....	28
10. Основні критерії оцінювання кваліфікаційних дипломних робіт.....	30
Додаток А. Шаблон титульного аркуша дипломної роботи.....	33
Додаток Б. Шаблон завдання на дипломну роботу студенту.....	34
Додаток В. Структура оформлення реферату.....	37
Додаток Г. Зразок типового змісту дипломної роботи.....	38
Додаток Д. Зразок оформлення списку використаних джерел літератури.....	39
Додаток Е. Зразок оформлення переліку умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів.....	42

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Методичні вказівки, підготовлені на підставі Положення про організацію виконання та захисту дипломних (випускних) робіт (далі – Положення), є нормативним документом університету, який визначає вимоги до організації виконання та змісту дипломних (випускних) робіт випускників усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів, форм навчання та структурних підрозділів.

1.2. Дипломна робота – це комплексне кваліфікаційне самостійне наукове дослідження, що виконує студент на завершальному етапі навчання в Університеті з використанням набутих теоретичних знань, умінь і навичок і з метою вирішення конкретної практичної або теоретичної проблеми.

1.3. Тема дипломної роботи повинна бути актуальною, вказувати на наявність невирішених чи недостатньо обґрунтованих проблем у наукових джерелах, законодавстві, практичній діяльності організацій, установ, підприємств, державних органів, відповідати сучасному стану певної галузі науки та перспективам її розвитку.

1.4. Дипломна робота повинна містити:

- обґрунтування актуальності обраної теми;
- чітко визначені об'єкт та предмет дослідження;
- встановлену мету та завдання дослідження, які забезпечать досягнення визначеної мети;
- короткий науково-аналітичний огляд інформаційних джерел, нормативно-правового матеріалу про виникнення і сучасний стан досліджуваної проблеми;
- критичний аналіз монографічних і періодичних наукових видань із теми дослідження;
- подання ключової інформації у зручній для сприйняття формі (таблиці, діаграми, ілюстрації тощо);
- самостійні дослідження, розрахунки, виконані із залученням сучасних інформаційних технологій, висновки, практичні рекомендації і пропозиції щодо вдосконалення діяльності організацій, установ, підприємств чи державних органів;

1.5. Дипломні (випускні) роботи виконуються на завершальному етапі навчання і захищаються в державній екзаменаційній комісії, яка присвоює випускнику відповідну кваліфікацію.

1.6. Дипломні (випускні) роботи передбачають:

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, педагогічних, психологічних, правових, виробничих та інших завдань;
- вміння виявляти проблеми наукового і практичного змісту та пропонувати шляхи їх вирішення;
- розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методами дослідження;
- розвиток навичок пошуку та систематизації інформації, її оброблення із застосуванням комп'ютерних інформаційних систем, аналітичних методів її оброблення, моделювання та прогнозування;
- розвиток умінь та навичок у проведенні самостійних аналітичних робіт, а також оволодіння методами їх виконання;
- визначення підготовленості студента для самостійного аналізу та викладу матеріалу, вміння захищати свою роботу перед кваліфікаційною комісією.

2. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

2.1. Тематика дипломних робіт повинна відповідати напрямкам науково-дослідної роботи відповідної кафедри, загальним та професійним компетентностям магістра за освітньо-професійною програмою «Корекційна освіта» спеціальності 016 «Спеціальна освіта». Дипломні роботи також можуть виконуватися за тематикою, яку замовляють установи та організації, що уклали із університетом угоди на навчання студентів, мають із ним відповідні угоди, або з якими пов'язана трудова (підприємницька) діяльність студентів.

Тема роботи формулюється лаконічно (бажано не більш 10-15 слів) і повинна відповідати можливостям наукового дослідження студента (наприклад: «Особливості організації логопедичної допомоги учням з тяжкими порушеннями мовлення в умовах інклюзивного навчання»).

2.2. Базою дослідження може бути будь-яка установа чи організація (далі – підприємство), що має самостійну звітність. Діяльність цього підприємства повинна створювати можливість для інформаційного забезпечення дослідження обраної теми.

2.3. Тематика (перелік можливих тем) дипломних робіт розробляється щорічно та затверджується рішенням випускової

кафедри¹. Кількість тем повинна перевищувати кількість студентів, яким вони пропонуються в цьому навчальному році, принаймні на 30%. Теми можуть повторюватись лише на четвертий рік після їх попереднього використання.

2.4. Тематику дипломних робіт магістрів перед затвердженням на засіданні кафедри погоджує декан, який контролює їх відповідність кафедральним темам науково-дослідних робіт. Відповідальність за подання на погодження тематики дипломних робіт магістрів несе завідувач випускової кафедри.

2.5. Затверджена кафедрою тематика дипломних робіт за 32-38 тижнів² до терміну захисту дипломних робіт³, згідно з графіком державної атестації оприлюднюється через стенди кафедр, студенти яких повинні їх виконувати. Відповідальність за своєчасність оприлюднення тематики дипломних робіт згідно із встановленими вимогами несе завідувач випускової кафедри.

2.6. Тематика дипломних робіт передається старостам груп для вибору студентами тем робіт. При наявності кількох груп тематика передається старостам усіх груп одночасно.

2.7. Розподіл дипломних робіт серед студентів, відбувається за принципом наступництва наукового керівництва студентською науковою роботою на попередніх курсах навчання, а також із урахуванням наукових інтересів студентів. Вони самостійно обирають тему роботи із запропонованої тематики або пропонують свою з обґрунтуванням доцільності її розроблення (наприклад, в інтересах підприємства чи організації, де працює студент або проходить практику), про що подають до випускової кафедри заяву на ім'я декана факультету. У заяві може бути вказано прізвище бажаного наукового керівника, що потребує його візи-погодження. Методисти випускових кафедр реєструють заяви студентів.

У разі неподання заяви про вибір теми дипломної роботи без поважної причини студентом у термін 28-34 тижні студент вважається

¹Якщо випускових кафедр більше однієї, то усі рішення приймаються на спільних засіданнях кафедр.

²Тут і далі терміни до захисту дипломних робіт вказуються для освітньо-кваліфікаційних рівнів спеціаліста-магістра послідовно.

³Термін захисту дипломних робіт – перший день періоду захисту дипломних робіт, встановленого робочим навчальним планом; з періоду до початку захисту дипломних робіт вилучається період літніх канікул (липень, серпень).

порушником графіку навчального процесу і тема дипломної роботи закріплюється на розсуд кафедри відповідно до планового розподілу педагогічного навантаження викладачів кафедри.

2.8. При необхідності зміни теми дипломної роботи студент подає на кафедру відповідну мотивовану заяву з візою наукового керівника на ім'я ректора університету. У разі позитивного висновку завідувача кафедри готується проект відповідного наказу ректора. При зміні теми дипломної роботи менше ніж за 12 тижнів до захисту достатність вмотивованості заяви студента мають спільно розглянути завідувач випускової кафедри та декан факультету. Рішення приймається не пізніше ніж за 8 тижнів до початку роботи Кваліфікаційної екзаменаційної комісії. У разі відмови у задоволенні заяви студент зобов'язаний подати роботу за раніше затвердженою темою.

2.9. Заміна наукового керівника дипломної роботи або призначення консультанта (додаткового консультанта) проводиться в такому ж порядку (крім візи наукового керівника). Заміна керівника менше ніж за 12 тижнів до дати планового захисту не припускається, крім випадку неможливості виконання керівником своїх функцій.

2.10. Наукових керівників дипломних робіт призначає випускова кафедра з науково-педагогічних працівників університету (для освітнього ступеню магістра з науковими ступенями або вченими званнями) та висококваліфікованих фахівців-практиків (які не є науково-педагогічними працівниками університету за сумісництвом) із урахуванням достатності їх кваліфікації та відповідності наукових інтересів.

Науково-педагогічні працівники університету призначаються науковими керівниками дипломних робіт відповідно до планового розподілу педагогічного навантаження.

Першочергово призначаються наукові керівники дипломних робіт, які вказані в заявах студентів і дали відповідну візу-погодження. Кафедра має право призначити науковим керівником іншу особу, ніж вказана в заяві студента. Кафедра може відмовити в затвердженні теми дипломної роботи в разі претензії двох чи більше студентів на виконання однакових або споріднених тем (перевагу рекомендується надавати кращому за академічною успішністю студенту) або в разі невідповідності запропонованої студентом теми змісту спеціальності 016 «Спеціальна освіта» або вимогам до дипломних робіт освітнього ступеню магістр. Студенту при цьому може бути запропоновано скорегувати тему.

2.11. Висококваліфіковані фахівці-практики, які не є науково-педагогічними працівниками університету за сумісництвом, можуть бути призначені науковими керівниками дипломних робіт за згодою деканів факультету. У протоколі засідання кафедри повинен бути висновок про достатність їх кваліфікації та відповідність наукових інтересів для виконання цієї роботи.

2.12. Не дозволяється призначати одному керівникові більше п'яти робіт освітнього ступеню «магістр» на одному потоці, а також не рекомендується призначення понад вдвічі більшої кількості робіт відповідного рівня упродовж року.

2.13. У випадку виконання магістерської роботи на стику галузей наук допускається призначення крім наукового керівника одного чи більше консультантів. Призначення консультантів в інших випадках припускається за згодою декана факультету.

2.14. Для передання досвіду та забезпечення дотримання вимог університету щодо організації виконання працівником університету, який вперше призначається науковим керівником дипломних робіт освітнього ступеню магістр, кафедра призначає куратора з числа найбільш досвідчених працівників (завідувачів кафедр, їх заступників, професорів).

2.15. Витяг із протоколу засідання кафедри про розподіл тем дипломних робіт та призначення їх наукових керівників та консультантів є підставою для підготовки проекту відповідного наказу ректора.

У протоколі засідання кафедри та відповідному наказі ректора поруч із прізвищем керівника (консультанта) зазначається його науковий ступінь та/або вчене звання.

2.16. Наказ ректора оприлюднюється на стендах кафедри і факультету за 24-28 тижнів до терміну захисту дипломних робіт. Відповідальність за своєчасність призначення тем та керівників (консультантів) дипломних робіт та підготовку проекту відповідного наказу несе завідувач випускової кафедри.

3. КЕРІВНИЦТВО ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

3.1. Для викладачів, які здійснюють керівництво виконання дипломних робіт (упродовж тижня після видання наказу ректора) методист кафедри готує інформаційні пам'ятки із зазначенням прізвищ та ініціалів студентів, факультету, курсу, спеціальності (групи) та затверджених тем дипломних робіт, а також розклад проведення вступної настановної індивідуальної співбесіди та щотижневих консультацій.

3.2. Обов'язки наукового керівника дипломної роботи:

- скеровувати складання студентом плану дипломної роботи;
- здійснювати консультації студенту при проходженні ним виробничої (фахової) та науково-дослідної практики (за наявності);
- рекомендувати спеціальну, нормативну літературу та інформаційні джерела за обраною темою дипломної роботи;
- регулярно консультувати студента з питань виконання дипломної роботи, а при необхідності організовувати консультації інших викладачів;
- контролювати дотримання календарного плану, якість та самостійність виконання роботи, інформувати завідувача кафедри про хід підготовки роботи до захисту;
- рекомендувати форми оприлюднення результатів дослідження (тези доповіді на науковій конференції, наукова стаття);
- давати відгук на дипломну роботу та сприяти в отриманні зовнішньої рецензії на неї;
- бути присутнім на захисті дипломної роботи.

3.3. Науковий керівник повинен допомогти студенту визначити найбільш ефективні шляхи дослідження, всебічно стимулювати творчість і самостійність при виконанні ним дипломної роботи.

4. ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

4.1. Для контролю організації виконання дипломних робіт кафедра складає план-графік організації виконання дипломних (випускних) робіт окремо для кожного потоку випускників, який затверджує декан факультету. План-графік затверджується за 30-36 тижнів до терміну захисту дипломних робіт та оприлюднюється на стендах факультету та/або кафедри.

4.2. Обов'язковою компонентою керівництва виконанням студентами дипломних робіт є:

- вступна настановна індивідуальна співбесіда з погодженням теми, об'єкту, предмету, мети і завдання дослідження, а також переліку обов'язкових питань для розроблення у дипломній роботі і календарного плану її виконання. Відповідна інформація вноситься до Завдання на дипломну роботу (додаток Б), яке після цього підлягає схваленню на засіданні кафедри і затвердженню завідувачем випускової кафедри не менше, ніж за 24-28 тижнів до терміну захисту дипломних робіт. Оригінал завдання на дипломну роботу видається студентові;

- консультації у зручний для студентів час у приміщенні Університету (за розкладом консультацій, який оприлюднюється кафедрою на початку кожного півсеместру).

Ці години включаються в загальний час керівництва і консультування з підготовки дипломних робіт до захисту.

У разі нехтування науковим керівником обов'язковими компонентами керівництва виконанням дипломних робіт завідувач випускової кафедри зобов'язаний (із власної ініціативи або за зверненням студентів) замінити керівника.

4.3. Для здобувачів освітнього ступеню “магістр” підготовка та публікація тез доповіді на науковій конференції (наукової статті) та/або використання результатів дослідження у навчальному процесі є обов'язковою вимогою. Термін виконання встановлює науковий керівник дипломної роботи у межах виконання плану магістерської роботи, але не пізніше дати проведення попереднього захисту дипломної роботи.

4.4. Попередній захист дипломних робіт проводиться за 4 тижні до захисту дипломних робіт. Участь студента у попередньому захисті є обов'язковою.

5. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗМІСТУ ОСНОВНИХ РОЗДІЛІВ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота повинна мати обсяг 4,5-5,0 умовних друкованих аркушів, або 70-80 сторінок загального тексту. Додатки до загального обсягу роботи не включаються.

Зміст дипломної роботи передбачає: вступну частину, як правило 3 розділи, кожен з яких має не менше як два пункти, висновки та практичні рекомендації, список використаних джерел, а також додатки (не обов'язкові).

У **рефераті** вказується короткий зміст роботи (основні відомості про роботу, методи та результати її виконання). Реферат починається із зазначення обсягу роботи, кількості ілюстрацій, таблиць, графіків і використаних літературних джерел. Реферат повинен включати актуальність теми, об'єкт, предмет, мету дослідження, завдання роботи, наукову новизну дослідження, практичну значимість, результати досліджень а також ключові слова (5-10 слів та словосполучень написаних в строку великими літерами в називному відмінку), які виражають основні поняття теми дипломної роботи. Обсяг реферату не повинен перевищувати двох сторінок (додаток В).

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів складають за необхідністю. Якщо в тексті дипломної роботи вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення, тощо, їх перелік може бути поданий в дипломній роботі у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік слід друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їх детальнее розшифрування.

Якщо в дипломній роботі використовують спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо, які повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні (додаток Е).

Зміст дипломної роботи визначає її тема. Відповідно до передбачуваної теми студент самостійно або за рекомендацією керівника добирає літературні джерела (книги, брошури, статті, Інтернет-ресурси та ін.) і відповідні нормативні документи, складає проект плану, який обговорює з керівником.

Головним завданням **вступу** (вступної частини) є обґрунтування актуальності й практичної значущості обраної теми дипломної роботи, особливостей постановки і вирішення конкретних проблем дослідження. Також зазначаються: мета й завдання роботи, об'єкт, предмет, наукові методи дослідження, теоретичне та практичне значення дослідження, апробація його результатів (на яких конференціях зроблена доповідь, які підготовлені публікації з матеріалів дослідження).

Спочатку формулюють *мету роботи*, а потім завдання, які необхідно вирішити для її досягнення. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Наприклад: «Особливості організації логопедичної допомоги ...», або «Формування уміння творчої розповіді у школярів з тяжкими порушеннями мовлення».

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, обрану для вивчення (*наприклад:* корекція вад мовлення ..., або процес формування уміння описової розповіді..).

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Наприклад: «Експериментальний комплекс заходів корекції вад ...», або «Методика розвитку...».

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему дипломної роботи, яка визначається на титульному аркуші як її назва.

Завдання дослідження повинні носити творчий, спонукальний характер. Бажано, щоб кожне завдання починалось з дієслів: описати, розглянути, висвітлити, проаналізувати, прослідкувати, охарактеризувати, розкрити, дослідити, вивчити, розробити, обґрунтувати тощо.

До *методів дослідження* можуть відноситися наступні: аналіз і синтез, індукція та дедукція, порівняння, класифікація, узагальнення, абстрагування, конкретизація, метод бесіди, анкетне опитування, педагогічне спостереження, методи вивчення результатів діяльності, метод психолого-педагогічного тестування, медико-біологічні методи дослідження, педагогічне тестування, метод педагогічного експерименту, методи математичної статистики тощо. Вони повинні бути достатніми для досягнення поставленої в роботі мети.

Обсяг вступу не повинен перевищувати 5 сторінок.

Перший розділ присвячують науково-аналітичному огляду літератури за обраною темою з посиланням на відповідних авторів. На основі вивчення наукової та методичної літератури у хронологічній послідовності наводяться відомості, отримані різними науковцями. Аналізуються та узагальнюються історичні аспекти і сучасні тенденції розвитку предмету дослідження. При необхідності надається огляд чинної нормативно-правової бази із теми дослідження.

У підсумку до розділу необхідно назвати ті питання, що залишились невирішеними попередниками.

Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 25% загального обсягу дипломної роботи.

Другий розділ має містити обґрунтування методології дослідження.

Підрозділ 2.2. Методи дослідження.

У цьому підрозділі детально характеризують методи дослідження, але не усі відомі, а безпосередньо використані автором у його дипломній роботі. Кожен метод дослідження описують так, щоб його можна було відтворити без пошуку у літературі. Тому лише звичайного перерахування методів дослідження недостатньо. Обов'язковим є посилання на автора методики дослідження, яка була застосована у дипломній роботі. Наводять критерії оцінювання отриманих даних, що запропоновані автором цієї методики дослідження. Слід також дати опис використаних методів математичної статистики, а не лише назвати їх.

Підрозділ 2.3. Методика корекції.

У цьому підрозділі методику корекції описують, зважаючи на те, що вона може бути:

- а) оригінальною (тобто авторською), яку запропонував особисто автор дипломної роботи,
- б) модифікованою, коли автор дипломної роботи вносить часткові зміни у запозичену у іншого автора методику,
- в) адаптованою, яку автор дипломної роботи адаптував для умов корекції обраного контингенту, запозичивши її у іншого автора.

Це треба обов'язково зазначити у роботі, а також назвати застосовані засоби корекції, надати схеми корекційних комплексів чи засобів, описати комплекси або програми корекційних впливів, що були використані автором.

При модифікації та запозиченні методик корекції слід дати посилання на літературні джерела.

Чітко треба визначити методи корекції основної та контрольної груп, зазначивши різницю між ними і спільні частини.

Підрозділ 2.4. Організація дослідження.

У цьому підрозділі зазначають базу, на якій проводились дослідження (установу, організацію, чи навчальний заклад тощо). Окремо характеризують етапи дослідження, описуючи що виконувалось на кожному з них. Звичайно це вивчення літератури та засвоєння методик дослідження на першому з них, обґрунтування вибору та розробка методик корекції – на другому, упровадження розроблених методик, проведення досліджень, аналіз та узагальнення отриманих даних – на третьому, написання і оформлення дипломної роботи – на четвертому етапі.

Обсяг другого розділу – у межах 25-30% від загального обсягу дипломної роботи.

Завданням **третього** розділу є аналіз отриманих результатів дослідження та їх обговорення. Наводяться табличні дані та графічний матеріал з отриманими результатами дослідження. Після кожної таблиці та рисунку слід давати коментар з обговорення цих даних. Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченнями та висновками, які дають змогу визначити сутність процесів, які спостерігаються, їх особливості, тенденції, що створює передумови для виявлення невикористаних резервів.

За можливості текст слід ілюструвати реальними документами (що наводяться в додатках).

Результати визначення окремих показників мають бути статистично оброблені та представлені в таблицях у вигляді параметрів $M \pm m$, t (за Ст'юдентом), або за непараметричними методами (наприклад: критерій знаків), які дозволяють оцінити достовірність різниці (p).

Обсяг третього розділу може становити до 35% загального обсягу дипломної роботи.

Висновки, що наводяться наприкінці дипломної роботи, є стислим викладенням найбільш важливих наукових і практичних підсумків дослідження. Вони обов'язково повинні містити формулювання щодо досягнення мети дипломної роботи з зазначенням якою саме вона була і яким шляхом досягнута.

Пункти висновків нумерують. Вони мають відповідати пунктам завдань дослідження. Обсяг висновків не повинен перевищувати 2 сторінок.

Практичні рекомендації формуються на основі власних досліджень автора дипломної роботи і повинні бути придатними для впровадження. Як правило, вони полягають в удосконаленні технології спеціальної освіти, застосування особливих засобів корекції і тому можуть оформлюватись в якості раціоналізаторської пропозиції. Крім того, бажано, щоб вони містили рекомендації щодо вдосконалення діяльності організацій, установ, підприємств чи державних органів.

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

6.1. Основна частина

Загальними вимогами до викладення матеріалу дипломної роботи є чіткість побудови, логічна послідовність, переконлива аргументація, точність у визначеннях, конкретність у викладенні результатів роботи, обґрунтування висновків та рекомендацій. На неї поширюються вимоги Державного стандарту України “Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення ДСТУ 3008- 95”.

Дипломну роботу необхідно друкувати за допомогою комп’ютера українською мовою та переплести у жорстку палітурку (колір значення не має).

Матеріал дипломної роботи слід подати у такій послідовності:

- титульний аркуш (додаток А);
- завдання (додаток Б);
- реферат (додаток В);
- перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (додаток Е);
- зміст (додаток Г);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел (додаток Д);
- додатки (при необхідності).

Робота виконується на одному боці аркуша білого паперу формату А 4 (210 х 297 мм). Текст розташовується через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці у текстовому редакторі Word шрифтом Times New Roman, 14 кеглем. Допускається розміщувати таблиці та інші ілюстративні матеріали на аркушах формату А3 (не більше 40 рядків на сторінку).

Текст дипломної роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів берегів: з лівого боку – 30 мм, з правого – 10 мм, зверху та знизу – 20 мм. Абзаци в тексті потрібно починати з відступу, що дорівнює 5-и знакам (1,25). Відступи мають бути однаковими впродовж всього тексту.

Роздруковані на комп'ютері тексти комп'ютерних програм мають відповідати формату А4, включатися до загальної нумерації сторінок диплому і розміщуватися, як правило, у додатках.

Виділення фрагментів тексту роботи, розділів та підрозділів **жирним шрифтом** або *курсивом* не дозволяється.

Текст основної частини роботи поділяється на розділи, підрозділи, пункти та підпункти згідно з планом, затвердженим у завданні на виконання кваліфікаційної роботи.

Заголовки структурних частин дипломної роботи «РЕФЕРАТ», «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ», друкуються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу. Крапка в кінці заголовка та підзаголовка не ставиться.

Відстань між заголовком структурних частин (за винятком заголовка підрозділів) та текстом має дорівнювати 2 інтервалам в основному тексті.

Відстань між заголовком підрозділів має дорівнювати одному інтервалу в основному тексті.

Кожний розділ дипломної роботи слід починати з нової сторінки.

6.2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака № (шрифтом Times New Roman, 14 кеглем).

Першою сторінкою дипломної роботи є титульна сторінка, потім завдання, реферат, зміст, які включаються до загальної нумерації сторінок і на яких номер сторінки не ставиться. Нумерація наступної сторінки проставляється у правому верхньому куті.

РЕФЕРАТ, ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ не нумерують як розділи. Номер розділу ставиться арабськими цифрами після слів «РОЗДІЛ» (РОЗДІЛ 1). Назва розділу розміщується нижче симетрично до тексту великими літерами без крапки після назви розділу. Після двох відступів нижче розміщують назву підрозділу або текст.

Наприклад:

РОЗДІЛ 3

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка, наприклад, «1.4.» (четвертий підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку розміщують заголовок підрозділу, який починається з великої літери без крапки після назви підрозділу. Назви підрозділів відокремлюють від тексту одним відступом.

Наприклад:

2.1. Методи дослідження

6.3. Ілюстрації

Ілюстрації (схеми, графіки тощо) і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше або на наступний сторінці з розміщенням по центру аркуша. Якщо вони містяться на окремих сторінках дипломної роботи, їх включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстративні або табличні матеріали, розміри яких є більшими за формат А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або в додатках. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу за винятком ілюстрацій у додатках. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка, наприклад, «Рис. 1.2.» (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщуються з відступом послідовно під ілюстрацією без крапки після назви рисунку.

Графічний матеріал кожного додатку позначають окремою нумерацією арабськими цифрами з додаванням перед цифрою позначення додатка (*наприклад*, Рис. А.1).

За наявності у тексті таблиць, які доповнюють графічний матеріал, таблиці слід розмішувати після графічного матеріалу.

За необхідності під графічним матеріалом розміщують пояснювальні дані, які відносяться до рисунку. Слово «Рис.», номер рисунку і його назву подають після пояснювальних даних.

Усі цифрові та текстові позначення графічного матеріалу повинні бути представлені у текстовому редакторі Word шрифтом Times New Roman, 14 кеглем.

Після наведеної ілюстрації у тексті роботи необхідно розміщувати її коментар. Ілюстрації з їх назвами та нумерацією відокремлюються від тексту роботи одним відступом.

Наприклад:

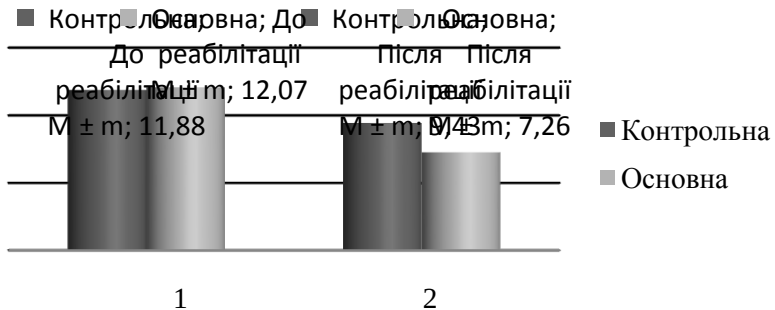

Рис. 3.4. Динаміка показників звуковимови дітей 5-6 років зі стертою дизартрією

6.4. Таблиці

Таблиці застосовуються для уточнення та зручності порівняння показників. Назва таблиці має точно і стисло відображати її зміст.

Таблиці розміщують відразу після закінчення абзацу, у тексті якого є перше посилання на таблицю (*наприклад*, таблиця 1.1), або на наступній сторінці (за необхідності – у додатку). Таблиці нумерують послідовно у межах розділу. У правому верхньому куті над таблицею розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад, «Таблиця 2.3» (третя таблиця другого розділу). Нижче, симетрично до тексту, вказується назва таблиці. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Під назвою по центру аркуша

подається зображення самої таблиці. Крапка після нумерації таблиці та її назви не ставиться.

Якщо в роботі, або розділі роботи тільки одна таблиця, то її не нумерують і слово «Таблиця» не пишуть.

Якщо рядки або стовпці таблиці виходять за формат сторінки, то таблицю ділять на частини, які розміщують одна під одною, при цьому в кожній частині таблиці повторюють її заголовок.

Наприклад:

Таблиця 3.2

Функціональні показники стану здоров'я дітей дослідних груп
після проведення експериментальної методики

Показники, одиниці	Дослідні групи		t	p
	Основна група	Контрольна група		
Кашель, бали	0,36±0,24	0,97±0,15	2,35	< 0,05
Частота дихання, цикл./хв	33,21±4,16	36,72±4,25	0,59	> 0,05

На першій частині пишуть слово «таблиця» із зазначенням відповідного номера, а на наступних – «Продовження таблиці 2.3» або «Закінчення таблиці 2.3», використовуючи створену на початку таблиці нумерацію колонок, яку зазначають відразу після назви таблиці.

Допускається розміщення таблиці вздовж довгого боку аркуша.

Таблиці кожного додатку позначають окремою нумерацією арабськими цифрами з додаванням перед цифрою позначення додатка (*наприклад*, Таблиця А.1).

Заголовки стовпців і рядків таблиці слід друкувати з великої літери, підзаголовки стовпців – з малої, якщо вони є продовженням заголовку, або з великої, якщо вони мають самостійне значення. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять, заголовки і підзаголовки стовпців друкують в однині. Заголовки стовпців і рядків таблиці, як правило, розміщуючи горизонтально.

Після наведеної таблиці у тексті роботи необхідно розміщувати її коментар.

Таблиці з їх назвами та нумерацією відокремлюються від тексту роботи одним відступом.

6.5. Посилання

Посилання у тексті дипломної роботи на джерела інформації слід зазначити порядковим номером посилань за переліком посилань у списку використаних джерел, які виділені двома квадратними дужками з крапкою після дужок, але не більш 5 джерел. Зазвичай, посилання розміщують у тому місці, де це найзручніше за змістом (як правило в кінці речення).

Наприклад: «...текст...» [8, 12].

Усі джерела літератури, які наведені в списку використаних джерел (див. п. 6.7) повинні бути представленні у вигляді посилань в тексті розділів роботи.

При необхідності посилання на нормативні акти слід вказати відповідні розділи або статті із зазначенням повної назви акта. Якщо в тексті дипломної роботи наведено всі реквізити нормативного акта, а саме: назву, вид, номер та дату прийняття, то виноски не наводяться, але є обов'язковим наведення даного джерела в списку літератури. При виконанні дипломної роботи забороняється дослівне списування тексту з літературного джерела, нормативних матеріалів. Якщо за текстом необхідно навести цитату, вона береться в лапки з посиланням на відповідне джерело (із зазначенням номерів сторінок джерела).

6.6. Формули

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка і нумеруються арабськими цифрами. Вище і нижче кожної формули повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Розміри літер та знаків повинні бути надруковані таким шрифтом: великі літери та цифри – 16, малі – 14, показники степенів та індексів над літерами та під літерами – 8. Номер формули відповідного розділу і підрозділу наводять у круглих дужках, навпроти них праворуч. Номер пишуть на рівні рядка формули, до якої він належить. При посиланні в тексті на формулу необхідно вказати її повний номер в дужках, наприклад, “у формулі (2.1)”. Після формули пишуть слово “де” і розшифровують позначення словами в такій послідовності, в якій вони подані у формулі. Після слова “де” двокрапка не ставиться.

Наприклад:

Розрахувати стандартне відхилення за наступною формулою (2.1):

$$\delta = \frac{x_{imax} - x_{imin}}{K} \quad (2.1)$$

де x_{imax} – найбільший показник;

x_{imin} – найменший показник;

K – табличний коефіцієнт.

6.7. Список використаних джерел

Список використаних джерел повинен містити всі джерела, використані при написанні дипломної роботи, та розміщуватись за їх значущістю в алфавітному порядку (російськомовні джерела включаються до загального списку). До списку літератури включають тільки ті публікації, на які є посилання в тексті наукової роботи.

Відомості про включені до списку джерела слід подавати відповідно до державного стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис – Загальні вимоги та правила складання, введеного в дію 07.01.2007 р.

Формуючи список літератури за темою роботи, студент обов'язково повинен зазначити прізвище та ініціали автора, назву роботи, видавництво, місце та рік видання. Якщо до списку входять періодичні публікації, то обов'язково слід зазначити прізвище та ініціали автора, назву статті, журналу, газети тощо, рік видання, номер та сторінки, на яких надрукована стаття (додаток Д). Якщо студент використовував Інтернет-ресурси, то слід зазначити прізвище та ініціали автора матеріалу, назву та Web-site.

Список використаних джерел формується у такій послідовності:

- або у порядку появи посилань у тексті;
- або в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- або у хронологічному порядку.

До 70% загального обсягу використаних джерел наукової літератури мають бути останніх 10 років видання.

Магістерська робота передбачає вивчення не менш 40-50 джерел літератури.

6.8. Додатки (не є обов'язковими)

Додатки оформлюються як продовження дипломної роботи і розміщуються у порядку появи посилань у тексті. До додатків необхідно включати допоміжні матеріали. Кожний додаток починають із нової сторінки. На першому чистому аркуші посередині великими літерами пишуть “Додатки”. Додаток повинен мати заголовок, надрукований малими літерами з першої великої літери симетрично відносно тексту сторінки. У правому верхньому куті сторінки (над заголовком додатку) пишуть слово “Додаток”. Всі додатки послідовно нумеруються великими літерами української абетки. Наприклад, Додаток А. Посилання на додатки в текстовій частині дипломної роботи є обов'язковим.

Додатки оформляються як продовження дипломної роботи і розміщуються після списку літератури. Додатками можуть бути таблиці, графічний матеріал, розрахунки тощо, які можуть бути рекомендованого або довідкового характеру. Додатки позначаються великими літерами української абетки, починаючи з літери А, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ї.

Кількість сторінок додатків не залічується до загальної кількості сторінок дипломної роботи.

6.9. У тексті роботи не повинно бути граматичних помилок, а виправлення (обмежені) мають бути зроблені акуратно чорною пастою або чорнилом.

6.10. Завершуючи роботу, необхідно прочитати її, звернути особливу увагу на взаємозв'язок між частинами, літературну редакцію, виправлення помилок, повтори, суперечності, невдало підібрані порівняння тощо. Особливо детальної перевірки потребують цитати, цифри, бібліографічні посилання. При необхідності потрібно доопрацювати рукопис.

Завершену дипломну роботу підписують студент і науковий керівник.

6.11. Подання тексту дипломної роботи державною мовою в друкованій формі та дотримання зразка титульного листа (додаток А) – обов'язкові вимоги університету. Припускається подання дипломних робіт російською мовою іноземними студентами. Заява на отримання

дозволу на виконання роботи російською мовою подається на ім'я ректора на випускову кафедру не пізніше ніж за 8 тижнів до терміну захисту дипломної роботи.

6.12. Підготовку тексту дипломної роботи студент здійснює відповідно до графіку подання окремих розділів науковому керівнику, який затверджується в складі «Завдання на дипломну роботу» (додаток Б).

6.13. У разі затримки виконання графіку подання окремих розділів на два і більше тижнів науковий керівник повідомляє про це завідувача кафедрою та декана факультету для проведення відповідної роботи. У разі неможливості подальшого виконання графіку студенту надається академічна відпустка (за наявності об'єктивних обставин) або студент відраховується за невиконання графіку навчального процесу (за відсутності об'єктивних обставин).

6.14. Науковий керівник подає відгук на дипломну роботу, в якому в довільній формі зазначається мета дипломної роботи, в інтересах якої організації вона виконана або у межах якої науково-дослідної теми, відповідність дипломної роботи встановленому завданню, ступінь самостійності при виконанні дипломної роботи, вміння аналізувати необхідні літературні джерела, застосовувати сучасні методи досліджень та інформаційні технології, запропонувати конструктивні рішення, оцінюються отримані результати та висновки, загально оцінюються дипломна робота та її відповідність вимогам до структури та оформлення, вказуються недоліки, а також інші аспекти оцінки виконання дипломної роботи та її виконавця (за бажанням наукового керівника). У відгуку подаються пропозиції стосовно оцінювання дипломної роботи та присвоєння випускнику відповідної кваліфікації.

6.15. У разі неподання науковим керівником відгуку на дипломну роботу студента завідувач кафедри вирішує питання про його підготовку іншим викладачем, який набуває статусу наукового консультанта роботи.

6.16. У зовнішній рецензії зазначається актуальність роботи, короткий аналіз її структури, ступінь виконання поставлених завдань, оцінка запропонованих студентом пропозицій та висновків, зауваження

до роботи, дається узагальнена оцінка дипломної роботи. Рецензії повинні бути підписані рецензентом та завірені печаткою установи, в якій він працює (співпрацює) у встановленому там порядку.

6.17. Відповідальність за організацію зовнішньої рецензії на дипломну роботу та її якість несе студент та науковий керівник. Магістрант має право самостійно організувати зовнішню рецензію на виконану дипломну роботу.

6.18. Рецензентами дипломних робіт можуть бути наукові працівники або керівники підприємств, організацій, установ за профілем дипломної роботи.

7. ПОПЕРЕДНІЙ ЗАХИСТ РОБОТИ

7.1. Попередній захист дипломних робіт відбувається на засіданні випускової кафедри, рішенням якої студенти допускаються або не допускаються до захисту дипломних робіт перед Екзаменаційною комісією (ЕК).

7.2. Результати попереднього захисту оформлюються у вигляді відомості проведення попереднього захисту, у якій зазначається рівень готовності роботи та рішення про допуск (не допуск) до захисту перед ФКК. За результатами попереднього захисту кафедра ухвалює рішення про допуск дипломної роботи до захисту в ЕК.

7.3. Для проведення попереднього захисту студент повинен подати на випускову кафедру дипломну роботу у друкованому вигляді не переплетену у жорстку палітурку, презентацію(магістри також подають наукову статтю та/або тези доповіді на науковій конференції) та повинен бути готовим коротко доповісти основний зміст роботи.

7.4. Кафедра може вимагати від студента доопрацювання дипломної роботи та визначити відповідні завдання. Рішення про допуск дипломної роботи до захисту в ЕК після доопрацювання приймають спільно науковий керівник та завідувач кафедри.

7.5. У разі ухвалення кафедрою рішення про недопущення дипломної роботи до захисту (невиконання студентом встановлених завдань з її доопрацювання) студент має право подати заяву на ім'я ректора Університету про допуск до державної атестації під власну відповідальність. З цього моменту відповідальність кафедри та

наукового керівника за якість дипломної роботи та її відповідність встановленим вимогам припиняється. В інших випадках студенту надається академічна відпустка (при наявності об'єктивних обставин) або студент відраховується за невиконання графіку навчального процесу (при відсутності об'єктивних обставин).

Науковий керівник не звільняється від подання відгуку на дипломну роботу в разі її подання до захисту в ЕК під власну відповідальність студента.

8. ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

8.1. Захист дипломних робіт та оформлення відповідних документів регулює Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, Рекомендації про створення, організацію і роботу фахової кваліфікаційної комісії у вищих навчальних закладах України та нормативні документи університету.

Захист дипломних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менше як половини її складу з обов'язковою присутністю голови комісії.

На засідання ЕК з захисту дипломних робіт голові комісії надається «подання щодо захисту дипломної роботи» на кожного студента допущеного до захисту. Відповідальність за відповідність та своєчасність надання даної форми несе завідувач випускової кафедри.

Процедура захисту передбачає:

- доповідь студента про зміст роботи;
- запитання до автора;
- відповіді студента на запитання членів ЕК;
- оголошення відгуку наукового керівника та рецензентів;
- оголошення рішення комісії про оцінку роботи.

Доповіді студентів необхідно підготувати заздалегідь у формі виступу, в якому доцільно висвітлити такі важливі питання: обґрунтування актуальності теми дослідження; мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження; що вдалося встановити, виявити, довести; якими методами це досягнуто; елементи новизни у теоретичних положеннях та в практичних рекомендаціях; з якими труднощами довелося зіткнутися в процесі дослідження, які положення не знайшли підтвердження.

У виступі можуть міститися також відповіді на основні зауваження наукового керівника та рецензента. Доповідь студента на захисті дипломної роботи магістра – до 15 хвилин.

Захист дипломної роботи фіксується у протоколі ЕК.

8.2. Студент готує до захисту ілюстративний матеріал у вигляді презентації за допомогою програмного продукту Microsoft Office PowerPoint, аналогічних програмних продуктів та/або роздаткового матеріалу, який містить таблиці, графіки, діаграми, схеми тощо, на які посилається автор у своїй доповіді, а також основні висновки та пропозиції, сформульовані в результаті дослідження. Необхідну кількість та зміст ілюстрацій студент визначає самостійно, але погоджує з науковим керівником. Роздатковий матеріал оформлюється на окремих аркушах формату А4. На титульній сторінці необхідно вказати тему дипломної роботи та її виконавця. Таблиці та рисунки разом мають наскрізну нумерацію роздаткового матеріалу. Кількість папок із роздатковим матеріалом відповідає кількості членів ЕК.

8.3. При оцінюванні випускної кваліфікаційної роботи слід зважати на те, що студент повинен уміти:

- формулювати мету і завдання дослідження;
- складати план дослідження;
- вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- використовувати сучасні методи наукового дослідження, модифікувати наявні та розробляти нові методи з огляду на із завдання конкретного дослідження;
- обробляти отримані дані, аналізувати і синтезувати їх на базі відомих літературних джерел та досліджуваних показників;
- оформлювати результати досліджень відповідно до сучасних вимог у вигляді звітів, рефератів, статей.

8.4. Рішення про оцінювання підготовки та захисту дипломної роботи приймається на закритому засіданні ЕК і оголошується головою ЕК на відкритому засіданні в день захисту. Тоді ж оголошується рішення ЕК про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації. Оголошена оцінка є остаточною та апеляції не підлягає.

8.5. У випадках, коли захист дипломної роботи визнається незадовільним, державна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою.

8.6. Студент, який не захистив дипломну роботу, допускається до повторного захисту дипломної роботи протягом трьох років після закінчення вищого навчального закладу.

8.7. Студентам, які не захищали дипломну роботу з поважної причини (документально підтвердженої), ректор вищого навчального закладу може продовжити термін навчання до наступного терміну роботи державної комісії, але не більше, ніж на один рік.

9. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВОЇ ДОБРОСОВІСНОСТІ ВИКОНАВЦІВ ДИПЛОМНИХ РОБІТ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПЛАГІАТУ

9.1. Антиплагіатна перевірка дипломних робіт студентів є необхідною умовою визнання наукової доброчесності їх виконавців, гарантування якості здобутої вищої освіти, допуску до захисту студентів у ЕК та присвоєння відповідної кваліфікації.

9.2. Антиплагіатна перевірка передбачає інструментальне дослідження унікальності тексту дипломної роботи в електронному вигляді та пошук можливих фактів плагіату.

Плагіат – використання у роботі чужого тексту, опублікованого на паперовому носії або в електронному виді, повністю або частково, без посилання на джерело чи з посиланнями, але коли обсяг і характер запозичень ставлять під сумнів самостійність виконаної роботи чи одного з її основних розділів. Плагіат може здійснюватися в двох видах:

- дослівне викладення чужого тексту;
- парафраза – викладення чужого тексту із заміною слів і виразів (у тому числі, шляхом перекладу на іншу мову) без зміни змісту тексту.

Унікальність тексту дипломної роботи визначається за результатами перевірки комп'ютерною системою «Антиплагіат» або іншою подібною системою (одним файлом) тексту другого та наступних розділів дипломної роботи (без додатків та переліку літератури).

9.3. За результатами антиплагіатної перевірки, залежно від значення показника унікальності тексту, дипломна робота вважається:

- самостійною з високим рівнем унікальності тексту – 75% та вище;
- самостійною з достатнім рівнем унікальності тексту – 60-74%;
- умовно самостійною з середнім рівнем унікальності тексту – 40-59%;
- несамостійною з низьким рівнем унікальності тексту – менше 40%.

9.4. Магістрант (слухач) особисто передає текст дипломної роботи у форматі *.doc, *.docx, *.rtf на здійснення антиплагіатної перевірки, не менше ніж за два тижні до захисту роботи в ЕК.

Повторна або з порушенням термінів подачі робіт, антиплагіатна перевірка здійснюється на підставі особистої заяви студента у дводенний термін.

9.5. Довідка з результатами антиплагіатної перевірки дипломних робіт групи студентів, що проходять кваліфікаційну атестацію, передається декану факультету за п'ять днів до захисту робіт у ЕК. Для дипломних робіт, які визначаються як умовно самостійні з середнім рівнем унікальності тексту та несамостійні з низьким рівнем унікальності тексту, додається електронний звіт про антиплагіатну перевірку з гіперпосиланнями на запозичені джерела.

9.6. Самостійно виконані дипломні роботи з високим та достатнім рівнем унікальності тексту розглядаються ЕК у встановленому порядку.

Умовно самостійно виконані дипломні роботи з середнім рівнем унікальності тексту розглядаються ЕК разом із переліком запозичень на предмет їх допустимості.

Несамостійно виконані дипломні роботи з низьким рівнем унікальності тексту допускаються до захисту в ЕК за окремою письмовою заявою студента і розглядаються разом із переліком запозичень на предмет їх допустимості.

9.7. Висновок ЕК про недопустимий рівень унікальності тексту дипломної роботи є підставою для виставлення незадовільної оцінки.

9.8. Магістрантам рекомендується проводити самостійні дослідження унікальності тексту дипломних робіт на попередніх етапах їх виконання з використанням різних комп'ютерних систем.

10. ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Відмінно (90-100 балів). Робота відповідає всім вимогам до кваліфікаційних робіт такого типу.

- тема розкрита повністю;
- засвідчена новизна роботи;
- передбачене практичне значення;
- матеріал проаналізований ефективно;
- одержані результати достовірні й систематизовані;
- висновки логічні й розкривають результати розв'язання поставлених завдань;
- оформлення роботи відповідає вимогам до робіт такого типу;
- відгук і рецензія позитивні;
- доповідь на захисті цілісно відображає зміст роботи;
- відповіді на запитання членів ЕК правильні.

Добре (85-89 балів - В). Тема роботи розкрита, але є окремі недоліки непринципового характеру:

- не всі літературні джерела останніх 10 років видання;
- елементи новизни та практичного значення не зовсім чітко виражені;
- недостатньо використані інформаційні матеріали;
- робота загалом оформлена згідно з чинними вимогами, але має окремі незначні недоліки;
- є незначні зауваження в рецензії або відгуку наукового керівника;
- доповідь на захисті логічна, але відображає не всі змістові акценти роботи;
- відповіді на запитання членів ЕК правильні.

Добре (75-84 балів - С). Тема роботи розкрита, але є окремі недоліки принципового характеру:

- поверхово проаналізовані літературні джерела;
- елементи новизни та практичного значення не мають чіткого вираження;

- недостатньо використані інформаційні матеріали;
- робота загалом оформлена згідно з чинними вимогами, проте містить окремі несистематичні огріхи;
- є окремі зауваження в рецензії та відгуку наукового керівника;
- доповідь логічна, але відображає не всі змістові акценти роботи;
- відповіді на запитання членів ЕК в основному правильні.

Задовільно (70-74 балів - D). Тема роботи в основному розкрита, але є окремі недоліки змістового характеру:

- в аналітичній частині спостерігається надлишок елементів описовості;
- висновки сформульовані з надмірною узагальненістю;
- добір інформаційно-ілюстративних матеріалів (таблиці, графіки, схеми тощо) не завжди вмотивований;
- є зауваження щодо оформлення роботи;
- рецензія та відгук наукового керівника містять зауваження;
- окремі відповіді на запитання членів ЕК не зовсім чіткі.

Задовільно (60-69 балів - E). Тема роботи в основному розкрита, але є чисельні недоліки змістового характеру:

- теоретичний розділ має реферативний характер, не містить аналізу підходів до висвітлення проблем, заявлених у темі кваліфікаційної роботи;
- в аналітичній частині спостерігається надлишок елементів описовості;
- висновки сформульовані з надмірною узагальненістю;
- добір інформаційно-ілюстративних матеріалів (таблиці, графіки, схеми тощо) не завжди вмотивований;
- є зауваження щодо оформлення роботи;
- подані в роботі авторські емпіричні наукові положення і пропозиції щодо їх практичного використання обґрунтовані непереконливо;
- рецензія та відгук наукового керівника містять суттєві зауваження;
- не всі відповіді на запитання членів ЕК правильні.

Незадовільно (35-59 балів – Fx). Тема роботи розкрита поверхово, є такі недоліки:

- зміст роботи не відповідає темі;
- немає огляду сучасних літературних джерел з обраної теми;
- аналіз виконаний поверхово;

- у роботі переважають описовість і реферативність, відсутня системність;
- висновки не видаються достовірними;
- фактичний (ілюстративний) матеріал дослідження не паспортизований;
- є численні зауваження щодо оформлення роботи;
- рецензія та відгук наукового керівника містять принципові зауваження;
- відповіді на запитання членів ЕК неточні, неповні або неправильні.

Навчально-наукова і кваліфікаційна робота до захисту не допускається (0-34 бали - F), якщо:

- робота подана науковому керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням термінів, установлених графіком навчального процесу і календарним планом підготовки та написання навчально-наукових і кваліфікаційних робіт;
- робота написана на тему, своєчасно не затверджену в установленому порядку затвердження тем навчально-наукових і кваліфікаційних робіт відповідними кафедрами ІУП;
- робота виконана несамотійно;
- структура роботи не відповідає вимогам;
- зміст роботи не розкриває її теми;
- робота вкрай недбало або неправильно оформлена;
- немає відгуку наукового керівника, або рецензії.

Шаблон титульного аркуша дипломної роботи

Форма № 24

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет управління фізичною культурою
портом
(повне найменування інституту, назва факультету)

Кафедра спеціальної освіти та реабілітології
(повна назва кафедри)

Пояснювальна записка
до дипломного проекту (роботи)

магістр
(освітній ступень)
на тему _____

Виконав: студент _____ курсу, групи _____
напряму підготовки (спеціальності)

(шифр і назва спеціальності)

(прізвище та ініціали)

Керівник _____
(прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали)

Запоріжжя – 201__ року

Додаток Б

Шаблон завдання на дипломну роботу студенту

Форма №25

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут, факультет _____
Кафедра _____
Освітньо-кваліфікаційний рівень _____
Галузь знань 22 – Охорона здоров'я
(код і назва)
Спеціальність 227 – Фізична терапія, ерготерапія
(код і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____
«___» _____ 201__ р.

**ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТУ**

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) _____
_____,
затверджена наказом ЗНТУ від «___» ____ 201__ р. № ____
2. Термін подання студентом закінченого проекту (роботи) _____
3. Вихідні дані для проекту (роботи) _____

Продовження додатку Б

керівник проекту (роботи) _____,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які належить розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу _____

6. Перелік програмних продуктів, які належить використати в процесі розроблення проекту (роботи) _____

7. Консультування проекту (роботи), із зазначенням розділів

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата			
		завдання видав		прийняв виконане завдання	

8. Дата видачі завдання _____

Закінчення додатку Б

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи) _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток В

Структура оформлення реферату

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: ____ сторінок, ____ таблиць, ____ рисунків,
список літератури з ____ найменувань, ____ додатків.

Зміст реферату включає:

- актуальність теми;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження
- мета дипломної роботи;
- завдання роботи;
- наукова новизна;
- практична значимість;
- сформульовані результати досліджень.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

Додаток Г

Зразок типового змісту дипломної роботи

ЗМІСТ

Вступ.....	9
Розділ 1. Огляд літератури за обраною темою.....	12
1.1. Дихальна система людини. Етіологія і патогенез бронхіальної астми	16
1.2. Дослідження функціонального стану організму хворих на бронхіальну астму.....	19
1.3. Лікувальна фізична культура та масаж в фізичній реабілітації хворих на бронхіальну астму в умовах стаціонару... ..	22
1.4. Застосування фізіотерапії та дієтотерапії при бронхіальній астмі.....	24
Розділ 2. Характеристика контингенту, методів дослідження, особливостей методичного підходу та організації досліджень.....	26
2.1. Характеристика контингенту обстежених.....	26
2.2. Методи дослідження.....	27
2.3. Методика реабілітації.....	30
2.4. Організація досліджень.....	34
Розділ 3. Результати дослідження та їх обговорення.....	35
3.1. Вихідні (первинні) результати дослідження.....	35
3.2. Результати дослідження після реабілітаційного курсу.....	41
Висновки.....	68
Практичні рекомендації.....	69
Перелік використаних джерел літератури...../.....	72
Додатки.....	80

Додаток Д

Зразок оформлення списку використаних джерел літератури

Книги

Один автор

Коренівський Д.Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Д.Г. Коренівський. – К. : Ін-т математики, 2006. – 111 с. – (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України; т. 59).

Два автори

Ромовська З.В. Сімейне законодавство України / З.В. Ромовська, Ю.В. Черняк. – К. : Прецедент, 2006. – 93 с. – (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю; вип. 11).

Три автори

Акофф Р.Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашній кризи сьогодні. Создание будущего организации / Р.Л. Акофф, Д. Магидсон, Г.Д. Зддисон; пер. с англ. Ф.П. Тарасенко. – Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. –ХІІІ, 265 с.

П'ять і більше авторів

Психология менеджмента / П.К. Власов, А.В. Липницкий, И.М. Лушихина [и др.]; под ред. Г.С. Никифорова. – [3-изд.]. –Х. : Гуманитар. центр, 2007. – 510 с.

Без автора

Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб. наук. праць / наук. ред. В. Каліущенко та ін.]. – Чернівці: Рута, 2007. – 310 с.

Продовження додатку Д

Стаття з журналу

Журавльова О.І. Стародавні релігійні вірування українців / О.І. Журавльова // Наука і релігія. – 2012. – №2. – С. 168-174.

Стаття зі збірника

Глотц Т.С. Европейская идентичность / Т.С. Глотц // Образ Европы : пробл.-темат. сб. – М. : 2000. – С. 19 – 25.

Стаття з продовжуваного видання

Телехов В.Д. Наука как объект художественного отображения / В.Д. Телехов // Вестн. Харьк. ун-та. – 2011. – №198 : сер. : Филология. – Вып. 12. – С. 12-14.

Перекладні видання

Миллс Р. Властвующая элита / Р. Миллс; [пер. с англ. Е.И. Розенталь, Л.Г. Рошаль, В.Л. Кон]. – М.: Издательство иностранной литературы, 2010. – 542 с.

Багатотомний документ

Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. И.В. Ковалева, Е.Ю. Рубцова; ред. В.Л. Иванов]. – Львов : НТЦ «Леонорм-Стандарт», 2005.– (Серия «Нормативная база предприятия»). Т. 1.– 2005.–277 с.

Матеріали конференцій, з'їздів

Ризикологія в економіці та підприємстві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ. податк. адмін. України [та ін.]. – К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. – 452 с.

Депоновані наукові праці

Разумовский В.А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В.А. Разумовский, Д.А. Андреев. – М., 2002. – 210 с. – Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.

Закінчення додатку Д

Законодавчі та нормативні документи

Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).

Стандарти

Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 – ДСТУ ISO 6107-9:2004. – [Чинний від 2005-04-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2006. – 181 с. – (Національні стандарти України).

Автореферати дисертацій

Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 «Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології» / Нгуен Ші Данг. – К., 2007.–20 с.

Електронні ресурси

Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. «Крим-2003») [Електронний ресурс] / Л.Й. Костенко, А.О. Чекартьов, А.Г. Бровкін, І.А. Павлуша // Бібліотечний вісник. – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу: <http://www.nbuv.ua/articles/2003/03klinko.htm>.

Препринти

Панасюк, М.І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / М.І. Панасюк, А.Д. Скорбун, Б.М. Сплошной – Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

Додаток Е

Зразок оформлення переліку умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінівПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ,
СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

БА – бронхіальна астма

БОС – брохообструктивний синдром

БАР – біологічно активні речовини

БАТ – біологічно активні точки

ВНС –вегетативна нервова система

ГРЗ – гостре респіраторне захворювання

КГ – контрольна група

ОГ – основна група

хв – хвилин

ЧД – частота дихання

Нотатки